

СТРУКТУРУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ У ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ

Олена Галян

Львівський національний університет імені Івана Франка,
бул. Туган-Барановського, 7, Львів, Україна, UA-79005
halyane@ukr.net

Репрезентовано погляд на особливості професійного становлення майбутніх вихователів. Актуалізовано проблему оптимального використання ресурсів навчально-професійної діяльності для формування рефлексивних і прогностичних умінь студентів, мислесхем їх майбутньої діяльності. Пріоритетом визнано розуміння та використання ними знань про психологічні особливості дитини в організації взаємодії з нею, її вихованні та навчанні, творенні спільнотного з батьками середовища її розвитку. Основу професійного зростання майбутніх вихователів розглянуто в аспекті спеціального структурування цілей опанування дитячої психології, що, з одного боку, детермінує науково обґрунтований добір засобів і способів створення середовища розвитку дитини, а з іншого – спонукає до екстраполяції психологічних знань на інші освітні компоненти та практику організації навчання, виховання і розвитку дітей раннього й дошкільного віку. Метою наукової розвідки стало розкриття змістового наповнення схем миследіяльності майбутніх вихователів під час засвоєння ними фактів, закономірностей і механізмів психічного розвитку дітей з урахуванням системи навчальних цілей. У сучасній інтерпретації таксономії Блума запропоновано структуровану інформацію про когнітивні процеси та систему відповідних завдань, які забезпечують набуття фактологічних, концептуальних, процесних та метакогнітивних знань про психічні прояви дітей, їх детермінацію. Рефреном психологічної підготовки майбутніх вихователів та орієнтиром у виборі її ціле-змістового складника визнано ідею ціннісного ставлення до дитини. Обґрунтовано основні підходи та логіку її генерування у студентів як важливий складник побудови ними матриці розуміння дитини у вимірах становлення її особистості, розвитку індивідуальності та суб'ектності.

Ключові слова: ідея ціннісного ставлення до дитини, таксономія цілей, контекст взаємодії, мислесхеми, навчально-професійна діяльність, професійна підготовка.

Постановка проблеми. Питання підготовки майбутніх вихователів до реалізації професійних функцій – це прогнозування їх успішності у використанні набутих знань та сформованих умінь під час розв’язання завдань професійної діяльності. З-поміж пріоритетних виокремлюємо

розуміння та використання знань про психологічні особливості дитини в організації взаємодії з нею, її вихованні та навчанні, творенні спільного з батьками середовища її розвитку. Цінність особистісно та суб'єктнісно орієнтованого освітнього простору має стати для майбутніх вихователів підґрунтям вибору й реалізації підходів, засобів і способів організації життєздійснення та діяльності дітей. Засвідчуємо, що проникнення в сутність змін психічної активності дитини та пізнання механізмів і закономірностей її психічного розвитку розкриває світ дитинства з раніше невідомого боку, дає змогу розвивати у майбутніх вихователів рефлексивний, прогнозний аспект педагогічної діяльності. Передбачаємо, як результат, ухвалення ними педагогічно доцільних рішень у моделюванні власних дій у різноспрямованих ситуаціях організації освітньо-виховного середовища закладу дошкільної освіти, формування “внутрішньої позиції вихователя” (що поступово має стати пріоритетним та співіснувати поряд із соціальною роллю студента), ідентифікацію з професійною групою, творчо-інноваційне ставлення до набуття професійних компетентностей та власної навчальної діяльності. Сукупно означене актуалізує пошук адекватних сучасному етапу розвитку науки та суспільним викликам системи організації освітнього процесу в закладі вищої освіти (ЗВО), де професійне становлення майбутніх вихователів буде, з одного боку, відповідати питаням практики, вимогам професії та сприяти ефективному саморозвиткові самих здобувачів вищої освіти, а з іншого – увиразнюватиме осмислення ними особистісного підґрунтя інституційного контексту взаємодії. Репрезентація такого бачення проблеми підготовки майбутніх вихователів спонукає до обґрунтування ресурсів організації освітнього процесу у ЗВО з урахуванням його цілесмислових та змістово-процесних аспектів, що відповідають результатам навчання, визначеним освітньою програмою та Стандартом вищої освіти для спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Освітні тренди, євроінтеграційні процеси, ідеї реформування системи дошкільної освіти в Україні визначають актуальність наукових пошуків у царині підготовки майбутніх вихователів до реалізації професійних функцій. Зокрема, предметом ґрунтовного аналізу стали критерії та показники, особливості формування їхньої готовності до професійної діяльності [13], досвід формування професійних компетентностей під час проходження навчальної та виробничої практики [11], які вітчизняні науковці висвітлюють у зарубіжних виданнях, репрезентуючи для світового наукового товариства досвід організації педагогічної освіти в Україні.

Крім того, професійне становлення майбутніх вихователів у численних наукових розвідках [1; 5; 6] обґрунтовано основними вимогами, принципами, зasadничими підходами до їх особистісно-професійного зростання та

діяльності. Особливо акцентовано на створенні системи професійної підготовки, що передбачає “ врахування актуальних проблем сім'ї, дитинства та дошкільної освіти” [7, с. 91], де якісний бік забезпечує міждисциплінарна та внутрішньодисциплінарна інтеграція пропонованого змісту [9], систематизація отриманих знань на основі сформованої дослідницької компетентності [4]. Звісно, наведене увиразнює деякі елементи професійної підготовки майбутніх вихователів, однак, беззаперечно, усі вони – компоненти цілісної системи. Йдеться про спрямоване створення умов набуття студентами здатності осмислювати педагогічну реальність із різних позицій, розуміти складну детермінацію активностей дитини та її поведінки, верифікувати знання через дослідження психічної активності дитини, апробацію психолого-педагогічних умов її навчання, виховання і розвитку.

Увага до змістового аспекту набуття компетентностей [2] детермінує розкриття тих освітніх ресурсів, які забезпечують “розвивальний ефект під час засвоєння навчальної інформації, її осмислення та смислотворення” [8]. Значущим у визначеному контексті постає формулювання навчальних цілей, їх прийняття студентами як навчальних задач, що, з одного боку, є важливим механізмом їх навчання, а з іншого – орієнтиром у організації викладання та оцінювання досягнутих результатів [10] та ін.

Виклики (пандемія, відтак війна), яких зазнає наше суспільство, відображаються на психоемоційному стані дітей та спричиняють потребу внесення коректив у освітній процес закладів дошкільної освіти. До цього мають бути готові майбутні вихователі [12]. Завдання ЗВО – мотивувати їх на опанування знань у сфері психології дитини, детермінації її психічних проявів та сприяти набуттю компетентності проектувати розвивальне середовище ЗДО [13]. Окреслене, на нашу думку, забезпечується структуруванням навчальних цілей, які впорядковують та скеровують сприймання й оцінювання майбутніми вихователями освітньої ситуації, візію своєї ролі в житті дитини, зміст психолого-педагогічного супроводу її в різних ситуаціях життя та діяльності.

Аналіз сучасних досліджень дає підстави стверджувати, що в наукових пошуках системно репрезентовано організаційно-педагогічні, теоретико-методологічні та методичні підходи до організації підготовки майбутніх вихователів до професійної діяльності. Уважаємо, що окреслене потребує доповнення в аспекті розгляду зasadничих питань професіоналізації мислення майбутніх фахівців у сфері дошкільної освіти, зокрема, розуміння психології дитини, її потреб, суперечностей та рушійних сил розвитку, а також, що важливо, екстраполяції психологічних знань на інші освітні компоненти та практику організації навчання, виховання і розвитку дітей раннього й дошкільного віку.

Формулювання цілей статті. Розкрити змістове наповнення схем миследіяльності майбутніх вихователів під час засвоєння ними фактів, закономірностей і механізмів психічного розвитку дітей з урахуванням системи навчальних цілей.

Виклад основного матеріалу. Стратегічно розвиток вищої освіти орієнтований на реалізацію принципу суб'єктності в освітньому процесі, пріоритетність організації людиновимірного освітнього середовища, а отже, центрацію на особистості, яка навчається та набуває визначених компетентностей. Саме цей контекст сучасного психолого-педагогічного дискурсу містить чітку вказівку на ціннісне ставлення до здобувача вищої освіти, який, використовуючи інтелектуально-творчі ресурси, здатний успішно реалізувати свій потенціал у сфері майбутньої професійної діяльності. Окреслене акцентує на необхідності сформувати в нього особистісне ставлення до знань, того смислу, який у них закладено, мотивувати на вияв суб'єктності в освітньому процесі та сприяти становленню професійної суб'єктності.

Розвивальний контекст сучасної теорії та практики навчання і виховання передбачає побудову такого освітнього середовища, у якому постулюється миследіяльний підхід та орієнтація на пошук здобувачами вищої освіти смислів професійного самоздійснення, проектування ними самозмін як результату професійного зростання. У такій ситуації варто організовувати освітній процес з опертям на положення миследіяльної дидактики, які орієнтують студентів на конструювання мислесхем тієї педагогічної реальності, яка є предметом майбутньої діяльності. Це, свою чоргою, детермінуватиме професіоналізацію їх особистості, потребу оцінювання власного образу “Я-професіонал” у вимірах вимог професійного товариства, спонукатиме до аналізу рівня своєї професійної компетентності та визначення завдань особистісно-професійного розвитку.

Рефреном професійної діяльності вихователя є прийняття дитини у всій складності її психічних проявів. Тому для майбутніх вихователів орієнтованість на “самоцінність дитинства” не лише вимога Державного стандарту (Базовий компонент дошкільної освіти), а й опора для вибору педагогічно доцільних підходів, засобів, способів педагогічного впливу. Водночас значущо забезпечити усвідомлення актуальності дотримання у взаємодії з дітьми балансу емоційно підтримувального спілкування та цілеспрямованого навчання і виховання. Конструйований ними феномен “психологія дитини” має утворювати контекст для розв’язання навчальних завдань професійно спрямованого змісту. Отже, майбутній вихователь повинен усвідомлювати ті цілі та завдання, які постають перед ним, і результати їх реалізації та вирішення, як предмет його рефлексії. Йдеться про таксономію цілей. З огляду на концепцію Б. Блума та її сучасне прочитання,

це цілі навчання, які репрезентують ієрархізовані ступені засвоєння навчальної інформації, та матриця знань, що містить фактологічний, концептуальний, процесний та метакогнітивний контексти їх опанування [7].

Змістову систематизацію навчальних цілей у пізнанні та розумінні майбутніми вихователями психології дитини як основи побудови конструктивної взаємодії з нею і сприяння її особистісному зростанню в умовах розвивального освітнього середовища закладу дошкільної освіти вміщено в таблицю.

Таксономія цілей навчально-професійної діяльності майбутніх вихователів у пізнанні та розумінні психології дитини [3]

Вимір когнітивного процесу	Вимір знань			
	Факторологічний	Концептуальний	Процесний	Метакогнітивний
Запам'ятовування – remembering – репродуктивний рівень	Знати провідних психологів-дослідників дитячого розвитку, їхні ідеї; факти психічного життя дитини	Описувати дитину за критеріями опису віку	Визначати особливості психічного розвитку дитини з використанням відповідного психодіагностичного інструментарію, характеризувати психолого-педагогічні умови ефективної організації навчання і виховання дітей	Спиратися на базові психологічні поняття під час аналізування поведінки, діяльності, ставлень, вчинків, особистісних проявів тощо дітей
Розуміння – understanding – репродуктивний рівень	Узагальнювати інформацію (статті, виступи) про особливості психічного розвитку дитини, коментувати вислови дослідників дитячого розвитку	Налагодити зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами	Реконструювати педагогічну ситуацію та запропонувати психологічно обґрунтovanий підхід до її розв'язання	Прогнозувати розвиток дитини з огляду на задані (проаналізовані) умови

Продовження табл.

Застосування – applying – конструктивний рівень	Враховувати знання про умови, рушійні сили, зміст психічного розвитку, процеси навчання та виховання дітей під час розв'язання психологічних завдань, у практиці взаємодії з дітьми	Моделювати ситуацію використання конкретного педагогічного впливу, організації освітнього процесу в ЗДО з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини	Розробляти індивідуальні програми соціалізації і адаптації дітей раннього й дошкільного віку	Демонструвати навички збереження та зміцнення психофізичного й соціального здоров'я дітей
Аналізування – analyzing – творчий рівень	Обґрунтовувати логіку психічного розвитку, детермінанти переходу з одного вікового періоду в наступний, причини порушень психічного розвитку	Пояснювати детермінацію психічних проявів дитини, закономірності та механізми її психічного розвитку, становлення особистості	Розрізняти поняття психічний розвиток, формування, становлення, дозрівання та на цій основі аргументувати зміст педагогічних впливів, особливості організації освітнього процесу в ЗДО	Аргументувати власну професійну позицію щодо розвитку, навчання і виховання дітей
Оцінювання – evaluation – аналітико-узагальнювальний рівень	Описувати та порівнювати актуальні проблеми психічного розвитку на різних етапах дитинства, чинники виникнення криз розвитку	Оцінювати ефективність обраних педагогічних впливів, освітнього дизайну	Дискутувати, узагальнювати, робити висновки про особливості психічного розвитку дитини	Апробувати опановані концептуальні підходи, принципи, механізми психічного розвитку під час організації навчання, виховання, взаємодії з дітьми

Закінчення табл.

Творення – creating – узагальнювальний рівень	Складати психологічний портрет дитини конкретного вікового періоду	Планувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього й дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності	Просктувати інтегральний вплив на дитину, середовище її розвитку (типові труднощі, особливості психічних проявів, які потребують уваги дорослих, обирати самостійно або з практики)	Планувати та реалізовувати психологічно доцільну взаємодію з дітьми, ураховуючи їх вікові та індивідуальні особливості; організовувати психолого-педагогічну просвіту батьків із питань психічного розвитку дітей
---	--	--	---	---

Референом психологічної підготовки майбутніх вихователів та орієнтиром у виборі її цілезністового складника є *ідея ціннісного ставлення до дитини*, у якій закладено значущість забезпечення особистісної та суб'єктнісної орієнтації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти і транслювання батькам актуальності пізнання, прийняття дитини та побудова адекватної взаємодії з нею. Вважаємо, що запропонована система завдань має стати для здобувачів вищої освіти предметом осмислення та вироблення на цій основі обґрутованої професійної позиції щодо різноманітності проявів дитини як до суб'єкта дії, пізнання, творення тощо. Сутнісно йдеться про генерування ними ідеї ціннісного ставлення до дитини у вимірах становлення її особистості, розвитку індивідуальності та суб'єктності. Цьому сприяють:

- спрямування інтелектуальної активності студентів на пізнання психології дитини; розуміння чинників, умов та механізмів її психічного розвитку; осмислення поведінки, дій дитини через усвідомлення механізмів їх виникнення; антиципацію самоздійснення кожного з огляду на реалії життя; вироблення смислів і цінностей майбутньої діяльності тощо;
- інформаційне поле, у якому концентровано репрезентовано різні типи знання про дитину та форми його пред'явлення, а також забезпечено можливість обмінюватися інформацією, беручи до уваги

значущість зіставлення зовнішніх джерел її походження з наявним у студентів досвідом (внутрішні настановлення, ставлення) та тими інсайтами, які стануть результатом глибокого пропрацювання ними пропонованого змісту;

– контекст акцептації ідеї самоцінності дитинства, ціnnісного ставлення до дитини з огляду на реалії соціокультурної ситуації, пріоритетні (“на часі”) освітні завдання, домінувальні стратегії реалізації місії вихователя, розвивальний ефект педагогічних технологій та засоби його забезпечення; акцентування на зв’язку мікро- і макросередовища, що увиразнює бачення дитини, ставлення до неї як із боку суспільства й суспільних інституцій, так і в конкретних умовах її життєздійснення;

– спеціально організований процес формування образу ідеї ціnnісного ставлення до дитини: компонування теоретичних уявлень і об’єктивної педагогічної реальності; виокремлення проблеми, у якій ідея є способом або засобом її вирішення; оцінювання перспектив використання положень ідеї ціnnісного ставлення до дитини для створення сприятливого (розвиткового) освітнього середовища в закладі дошкільної освіти; її апробація під час вирішення проблемних ситуацій професійної діяльності.

Генерування ідеї ціnnісного ставлення до дитини у майбутніх вихователів проходить низку етапів: *візуалізація бажаного результату діяльності – планування впровадження, прогнозування результативності – матеріалізація в педагогічній дії*. Така логіка передбачає поєднання колективного й індивідуального досвіду студентів під час виконання завдань, завдяки чому у них виформуються мислесхеми щодо підходів до навчання, виховання та розвитку дітей, а осмислене втілюється та за потреби корегується на *етапі постреалізації*.

Висновки. Ціле- і смислотворення в системі підготовки майбутніх вихователів до розуміння психології дитини розкриває сутність структурування їх навчально-професійної діяльності. У ній логіка пред’явлення навчальних завдань ґрунтується на передбаченій зміні навчальних епізодів. Це уможливлює, з одного боку, формування фахових компетентностей студентів, а з іншого – спричиняється до професіоналізації мислесхем та уявлень про предмет майбутньої діяльності, у якій вибрі педагогічних впливів ґрунтуються на настановленні про складнодетермінованість психічної активності дитини, значущість сприймання самого дитинства як самоцінного етапу життя.

Перспективу наукової розвідки вбачаємо у дослідженні схем миследіяльності майбутніх вихователів, що сформувалися на основі використання таксономії цілей пізнання психології дітей раннього та

дошкільного віку, умов реалізації особистісно-орієнтованої та суб'єктно спрямованої взаємодії з ними.

-
1. *Аніцук А.* Професійна підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти. Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Професійна підготовка. Психолого-педагогічні науки. 2020. № 4. С. 59–67.
 2. *Галян О.* Компетентнісний вимір професійно орієнтованого освітнього середовища закладу вищої освіти. Психологія особистості фахівця в умовах воєнного часу та поствоєнної реабілітації : матер. VIII Всеукр. наук.-практ. конф. (Львів, 27 жовтня 2023 р.). Львів, 2023. С. 70, 71.
 3. *Галян О.* Психологія дитяча : посібник для самостійної роботи. Львів, 2023. 90 с.
 4. *Лохвицька Л.* Дослідницький компонент у професійній підготовці здобувачів зі спеціальністі 012 Дошкільна освіта: сучасні тенденції. Preschool Education: Global Trends. 2023. Vol. 3. С. 107–129.
 5. Нариси з аксіології особистості: дитина і вихователь / за ред. В. Ляпунової. Мелітополь, 2019. 144 с.
 6. Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до психолого-педагогічного супроводу раннього розвитку дітей: проміжний звіт про виконання наукового дослідження / Київський університет імені Бориса Грінченка. 2023. URL: <http://surl.li/siauz>.
 7. *Трофайлі Н.* Сучасна професійна підготовка майбутніх вихователів у системі дошкільної освіти України. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школі. 2019. № 65. Т. 1. С. 89–92.
 8. *Цюра С.* Педагогіка особистого досвіду. Львів : ЛНУ, 2006. 185 с.
 9. *Шовіш К., Біда О., Маргітіч А.* Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. Наукові записки. Серія : Педагогічні науки. 2022. № 207. С. 376–380.
 10. *Anderson L. & Krathwohl D. R.* A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing: A revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives. New York : Longman, 2001. 336 p.
 11. *Hnizdilova O., Czepil M., Karpenko O.* Practical Training as a Necessary Component of Future Professional Preschool Teacher's Training in Higher Educational Institutions in Ukraine. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J., Paedagogia-Psychologia. 2023. Vol. 36(3). S. 145–155. DOI: 10.17951/j.2023.36.145-155.
 12. *Zahorodnia L., Melnyk I., Chepil M., Karpenko O.* et al. Crisis challenges in societal development and the peculiarities of preparing preschool

education specialists in these conditions. *Revista de Gestão Social e Ambiental*. 2023. Vol. 17(5). P. 1–16. DOI: <https://doi.org/10.24857/rgsa.v17n5-001>.

13. Volynets Yu., Stadnik N., Volynets E. Formation of future specialists' readiness for preschool education in carrying out professional activity in the conditions of European integration. Innovative scientific researches: European development trends and regional aspect. Riga ; Latvia : Baltija Publishing, 2020. P. 39–55. DOI: 10.30525/978-9934-588-38-9-3.

References

1. Anishchuk, A. (2020). Profesiyna pidhotovka maybutnikh fakhivtsiv doshkil'noyi osvity [Professional training of future specialists in preschool education]. *Scientific notes of the NDU named after M. Gogol. Professional training. Psychological and pedagogical sciences*, 4, 59–67 [in Ukrainian].
2. Halian, O. (2023). Kompetentnisnyy vymir profesyno oriyentovanoho osvitn'oho seredovyshcha zakladu vyshchoyi osvity [The competence dimension of the professionally oriented educational environment of a higher education institution]. *Psychology of the personality of a specialist in wartime and post-war rehabilitation* : materials VIII All-Ukrainian scientific and practical conference (p.70, 71) (Lviv, October 27, 2023). Lviv [in Ukrainian].
3. Halian, O. (2023). Psykholohiya dytyacha: pos. dlya sam. roboty [Children's psychology: manual for self-study]. Lviv : LNU [in Ukrainian].
4. Lokhvitska, L. (2023). Doslidnyts'kyj komponent u profesyniyi pidhotovtsi zdobuvachiv zi spetsial'nosti 012 Doshkil'na osvita: suchasni tendentsiyi [Research component in the professional training of applicants in the specialty 012 Preschool Education: current trends]. *Preschool Education: Global Trends*, 3, 107–129 [in Ukrainian].
5. Liapunova V. (Ed.). (2019). Narysy z aksiolohiyi osobystosti: dytyna i vykhovatel' [Essays on the axiology of personality: child and educator]. Melitopol [in Ukrainian].
6. Training of future specialists in preschool education for psychological and pedagogical support of early childhood development: interim report on the implementation of scientific research / Borys Grinchenco Kyiv University. 2023. Retrieved from <http://surl.li/siauz> [in Ukrainian].
7. Trofaila, N. (2019). Suchasna profesynya pidhotovka maybutnikh vykhovateliv u systemi doshkil'noyi osvity Ukrayiny [Modern professional training of future educators in the system of preschool education of Ukraine]. *Pedagogy of formation of creative personality in higher and secondary school*, 65(1), 89–92 [in Ukrainian].
8. Tsyura, S. (2006). Pedahohika osobystoho dosvidu [Pedagogy of personal experience]. Lviv : LNU [in Ukrainian].

9. Shovsh, K., Bida, O., & Margitych, A. (2022). Osoblyvosti profesiynoyi pidhotovky maybutnikh fakhivtsiv doshkil'noyi osvity [Features of professional training of future specialists in preschool education]. *Scientific notes. Series : Pedagogical Sciences*, 207, 376–380 [in Ukrainian].
10. Anderson, L., & Krathwohl, D. R. (2001). A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing: A revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives. New York : Longman.
11. Hnizdilova, O., Czepil, M., & Karpenko, O. (2023). Practical Training as a Necessary Component of Future Professional Preschool Teacher's Training in Higher Educational Institutions in Ukraine. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J., Paedagogia-Psychologia*, 36(3), 145–155. Retrieved from 10.17951/j.2023.36.145-155.
12. Zahorodnia, L., Melnyk, I., Chepil, M., Karpenko, O. et al. (2023). Crisis challenges in societal development and the peculiarities of preparing preschool education specialists in these conditions. *Revista de Gestão Social e Ambiental*, 17(5), 1–16. DOI: <https://doi.org/10.24857/rgsa.v17n5-001>.
13. Volynets, Yu., Stadnik, N., & Volynets, E. (2020). Formation of future specialists' readiness for preschool education in carrying out professional activity in the conditions of European integration. *Innovative scientific researches: European development trends and regional aspect* (p. 39–55). Riga ; Latvia : Baltija Publishing; DOI: 10.30525/978-9934-588-38-9-3.

Стаття надійшла до редколегії 06.04.2024
доопрацьована 16.04.2024
прийнята до друку 19.04.2024

STRUCTURING LEARNING OBJECTIVES IN PSYCHOLOGICAL TRAINING OF FUTURE EDUCATORS

Olena Halian

Ivan Franko Lviv National University,
Tuhan-Baranovskoho Str., 7, Lviv, Ukraine, UA-79005
halyane@ukr.net

The article presents a view on the specific features of future preschool educators' professional development. It actualizes the issue of the effective use of educational and professional activity resources for the formation of students' reflective and prognostic skills, developing cognitive patterns of their future activities. The importance of student's understanding and use of knowledge about the children's psychological characteristics in the organization of interaction with them, their care, education, and the establishment of

collaboration with children's parents is recognized. The basis for the professional growth of future educators is considered in the context of structuring the learning objectives of studying children's psychology, which, on the one hand, determines the scientific selection of means and methods of creating an educational environment for the child, and on the other hand, encourages the extrapolation of psychological knowledge to other educational components and the practice of teaching, upbringing and development of preschool children.

The purpose of this research was to disclose the content of cognitive patterns of future preschool educators in the process of learning facts, rules and mechanisms of children's psychological development, taking into account the system of learning objectives. According to the modern interpretation of Bloom's taxonomy, the author of the article offers detailed information on cognitive processes and a system of relevant tasks that ensure the acquisition of factual, conceptual, procedural and metacognitive knowledge about children's psychological phenomena and their determination. The idea of a value-based attitude to the child is recognized as a key element of psychological training of future educators and a guideline in choosing its purposeful components. It is argued that a value-based attitude towards the child is an important component in the construction of a matrix of understanding the child in the dimensions of their personality formation, development of their individuality and subjectivity, while the main approaches and logic of its accumulation in students are substantiated.

Keywords: idea of a value-based attitude to a child, taxonomy of learning objectives, context of interaction, patterns of cognitive activity, educational and professional activities, professional training.